

**NOTA INFORME SOBRE LA Llei 19/2013, de 9 de desembre, de**

**TRANSPARÈNCIA, ACCÉS A LA**

**INFORMACIÓ PÚBLICA I BON GOVERN**

**I.- INTRODUCCIÓ.-**

En data 10 de desembre 2013 s'ha publicat al Butlletí Oficial de l'Estat, la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

L'objecte d'aquesta llei segons el seu propi preàmbul, és triple: *"incrementa i reforça la transparència a l'activitat pública – que s'articula a través d'obligacions de publicitat activa per a totes les Administracions i entitats públiques-, reconeix i garanteix l'accés a la informació –regulat com un dret d'ampli àmbit subjectiu i objectiu- i estableix les obligacions de bon govern que han de complir els responsables públics així com les conseqüències jurídiques derivades del seu incompliment- el que es converteix en una exigència de responsabilitat per a tots els que desenvolupen activitats de rellevància pública".*

En el mateix sentit es pronuncia l'article 1 de la indicada norma: *Aquesta Llei té per objecte ampliar i reforçar la transparència de l'activitat pública, regular i garantir el dret d'accés a la informació relativa a aquella activitat i establir les obligacions de bon govern que han de complir els responsables públics així com les conseqüències derivades del seu incompliment.*

Amb la finalitat d'aconseguir aquests objectius, s'aprova un text format per 40 articles dividits en 3 títols:

- o Títol I, dedicat a la transparència de l'activitat pública.
- o Títol II, dedicat al bon govern.
- o Títol III, dedicat al Consell de Transparència i Bon Govern.

La regulació de la Llei afecta directament a les Administracions Públiques, però també a aquelles altres entitats que de conformitat amb la normativa pertanyen al sector públic, com ho són les Fundacions Públiques i, encara que en menor mida, també afecta a aquelles entitats que malgrat que són privades reben subvencions o ajudes públiques per sobre de certs imports, com veurem.

Finalment, abans d'entrar en un breu anàlisi de la mateixa, s'ha d'indicar **que a excepció del títol II dedicat al bon govern que entrarà en vigor al dia següent de la seva publicació, la resta de la regulació entrarà en vigor a**

**l'any de la seva publicació, és a dir el pròxim 10 de desembre de 2014.**

## **II.- REGULACIÓ DE LA NOVA LLEI.-**

### **o TÍTOL I, DEDICAT A LA TRANSPARÈNCIA DE L'ACTIVITAT PÚBLICA.-**

L'article 2 estableix l'àmbit subjectiu d'aplicació, és a dir a quines entitats i organismes s'aplica la mateixa, enumerant a les següents entitats:

1. Administració central, autonòmica i local;
2. Seguretat Social i Mútua accidents de treball;
3. Organismes autònoms, agències estatals i entitats públiques amb funcions de regulació o supervisió d'un determinat sector;
4. Entitats de Dret Públic vinculades a l'Administració i les Universitats;
5. Corporacions de dret públic en relació amb les activitats subjectes a Dret Administratiu;
6. Casa de seva Majestat el Rei, Congrés, Senat i institucions anàlogues;
7. Societats mercantils participades per entitats públiques en més d'un 50%;
8. **Fundacions del Sector públic;**
9. Associacions Constituïdes per les Administracions, organismes i entitats.

Com es pot apreciar de conformitat amb l'article 2 a més dels òrgans propis de l'Administració, la present Llei també afecta a les denominades Fundacions Públiques, que segons l'article 44 de la Llei 50/2002 de Fundacions, són aquelles:

- a)** Que es constitueixen amb una aportació majoritària, directa o indirecta, de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes públics o demés entitats del sector públic estatal.
- b)** Que el seu patrimoni fundacional, amb un caràcter de permanència, estigui format en més d'un 50 per 100 per béns o drets aportats o cedit per les referides entitats.

Per tant, totes aquelles Fundacions en què o bé es van constituir o bé el seu patrimoni fundacional està aportat en més d'un 50% per béns i drets públics, tenen la consideració de Fundació Pública.

D'altra banda, a més de les entitats anteriorment descrites, aquesta llei també s'aplica, segons l'article 3, a:

1. Partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials; i
2. Entitats privades que percebin durant un any:

- a. Ajudes o subvencions públiques en una quantia superior a 100.000 €;
- b. Ajudes o subvencions públiques que representi al menys al 40% del total dels seus ingressos anuals que a la seva vegada, com a mínim, representi la quantitat de 5.000 €.

En definitiva, a més de l'Administració i organismes públics, aquesta norma s'aplica a les Fundacions Públiques i entitats privades que percebin subvencions o ajudes a partir d'un determinat import.

Però a més, totes les entitats privades adjudicatàries de contractes del sector públic, estaran obligades a prestar informació en els termes previstos en aquests. Per tant la norma s'aplica de manera puntual a moltes altres entitats.

La primera obligació imposada a les entitats anteriorment descrites és la relativa a la de publicar la informació necessària per a garantir la transparència de les activitats d'aquestes entitats. Aquesta publicitat es realitzarà en seu electrònica o pàgines web, i respecte a entitats amb pressupost inferior a 50.000 € aquestes podran fer-la a través dels medis disposats per l'Administració Pública.

Informació que haurà de publicar-se:

1. Informació institucional, organitzativa i de planificació:
  - a. Organigrama actualitzat que identifiqui als responsables dels diferents òrgans i el seu perfil i trajectòria professional;
  - b. Plans i programes anuals i plurianuals;
2. Informació de rellevància jurídica.
3. Informació econòmica, pressupostària i estadística:
  - a. Tots els contractes, import de licitació, número licitadors, adjudicatari, modificacions del contracte;
  - b. Informació trimestral dels contractes menors;
  - c. Estadística sobre els procediments utilitzats en l'adjudicació de contractes;
  - d. La relació dels convenis, parts, objecte, termini durada, obligacions econòmiques convingudes;
  - e. Subvencions i ajudes concedides indicant el seu import, objecte i beneficiaris;
  - f. Pressupostos;
  - g. Comptes anuals i informes d'auditoria de comptes;
  - h. Retribucions percebudes anualment pels alts càrrecs i màxims responsables;

- i. Resolucions d'autorització o reconeixement de compatibilitat que afecten als empleats públics;
- j. Declaracions anuals de béns i activitats dels representants locals;
- k. Informació estadística per a valorar el grau de compliment i qualitat dels serveis públics de la seva competència.

Aquestes obligacions d'informació s'apliquen a totes les entitats públiques descrites anteriorment, incloses les Fundacions Públiques.

No obstant, la mateixa norma preveu l'aplicació als partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials, així com a algunes entitats privades.

Tot i que no hi ha cap previsió respecte les entitats religioses i en particular les sotmeses al dret canònic, entenem que en tant la seva condició d'entitats privades se els hi aplicarà les mateixes obligacions que es preveuen respecte a les entitats privades.

Respecte a les entitats privades (incloses les religioses), que perceben subvencions i ajudes públiques, els partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials, les obligacions es redueixen a:

- a. Tots els contractes, import de licitació, número licitadors, adjudicatari, i modificacions del contracte firmats amb una Administració Pública;
- b. La relació dels convenis, parts, objecte, termini durada, i obligacions econòmiques convingudes firmades amb una Administració Pública;
- c. Subvencions i ajudes rebudes indicant el seu import, objecte i beneficiaris;

Aquestes obligacions informatives es compliran mitjançant llur publicació en la seva pàgina web, i a més en el Portal de Transparència que s'ha de constituir amb l'entrada en vigor d'aquesta norma.

Juntament amb aquestes obligacions d'informació s'instrumentalitzen correlativament, en garantia de la transparència, l'obligació de desenvolupar un portal de "transparència" a través del qual els ciutadans puguin accedir a la informació prevista, és a dir que la informació anteriorment descrita serà d'accés als ciutadans.

Així mateix, es regula un procediment sancionador en el que es preveu que l'incompliment de les obligacions anteriorment descrites suposa la comissió d'una infracció greu.

En quant a l'exercici del dret d'informació ciutadana, és a dir l'accés als continguts anteriorment descrits, es preveuen límits totals o parcials, en salvaguarda de la Seguretat nacional, defensa, relacions exteriors, seguretat pública, secret professional i propietat intel·lectual i industrial, protecció de dades, etc (articles 14 i 15).

o **TÍTOL II, DEDICAT AL BON GOVERN.-**

La Llei en el seu títol II, articles 25 a 32, regula els principis de bon govern que han de regir les activitats dels membres i alts càrrecs o assimilats, del Govern, Secretaris d'Estat, Administració General, entitats del sector públic o privat, vinculades o dependents d'aquelles, que a continuació descriurem, però a més regula el règim disciplinari inherent a l'incompliment dels referits principis.

1. Principis Generals:

- a. Actuació transparent, eficaç i eficient;
- b. Actuació imparcial i independent respecte a l'interès particular;
- c. Tracte igual i sense discriminacions;
- d. Actuació diligent, responsable i en foment de la qualitat;

2. Principis d'actuació:

- a. Activitat amb plena dedicació i ple respecte a la normativa relativa a incompatibilitats i conflicte d'interessos;
- b. Guardar reserva sobre fets i informació;
- c. El deure de posar en coneixement les actuacions irregulars que coneguin;
- d. S'abstindran d'intervenir en actuacions que puguin afectar a la seva objectivitat;
- e. No acceptaran regals, favors o serveis que superin els usos habituals i puguin condicionar el desenvolupament de les seves funcions;
- f. Exerciran funcions amb transparència;
- g. No es valdran de la seva posició a l'Administració per a obtenir avantatges personals o materials.

L'incompliment d'aquestes obligacions pot donar lloc a la comissió d'infraccions sancionadores des d'una amonestació –les lleus- fins a la destitució i la pèrdua de la indemnització per cessament, en el cas de les molt greus.

o **TÍTOL III, DEDICAT AL CONSELL DE TRANSPARÈNCIA I BON GOVERN.-**

La Llei 19/2013, finalment preveu la creació d'un Consell de Transparència i Bon Govern que vetlli pel compliment de les obligacions de publicitat, salvaguardar l'exercici de dret d'accés a la informació pública i garantir l'observança de les disposicions de bon govern.

Es preveu la composició i funcions que ha de tenir aquest Consell en els articles 35 a 38 de la indicada norma.

### III.- OBLIGACIONS FUNDACIONS PÚBLIQUES

En relació amb les Fundacions Públiques Estatals, tant les normes de transparència com de bon govern descrites amb anterioritat, li són plenament aplicables.

Donada la falta de regulació d'aquest tipus d'entitats per part de la legislació catalana, del Llibre Tercer del Codi Civil Català, haurem d'esperar a més de a l'entrada en vigor de la mencionada Llei de Transparència, la regulació que es faci per part del Parlament de Catalunya tant de les fundacions públiques com de la llei de transparència aplicable.

No obstant, la norma s'aplicarà a les Fundacions Públiques Estatals, i entenem que s'aplicarà a les Fundacions Catalanes en anàloga situació malgrat que seria recomanable que per seguretat jurídica es promulgues o bé una norma autonòmica relativa al concepte de Fundacions Públiques, o bé una norma relativa a la transparència com la de l'objecte del present.

### IV.- OBLIGACIONS ENTITATS PRIVADES

Malgrat que la regulació va dirigida essencialment a les entitats que depenen o vinculades a l'Administració Pública i organismes assimilats a aquesta, existeixen obligacions concretes respecte a **totes les entitats privades** que percebin subvencions o ajudes per sobre dels 100.000 € (o que representen el 40% del total dels seus ingressos anuals si superen els 5.000 €) aquestes estan obligades a facilitar informació respecte a:

- o Tots els contractes, import de licitació, número licitadors, adjudicatari, i modificacions del contracte signats amb una Administració Pública;
- o Relació dels convenis, parts, objecte, termini durada, i obligacions econòmiques convingudes firmades amb una Administració Pública;
- o Subvencions i ajudes rebudes indicant el seu import, objecte i beneficiaris;

#### IV.- CONCLUSIÓ

En conclusió, s'estableixen sota els principis de transparència i bon govern, unes obligacions concretes relatives a la informació que han de facilitar els diferents òrgans i ens que conformen l'Administració i/o Sector Públic, i la manera en què han d'exercir les seves funcions els alts càrrecs d'aquestes entitats. Obligacions que en tot cas afecten a les Fundacions Públiques Estatals, i que entenem, mentre no es promulgui la corresponent normativa autonòmica, malgrat ser una qüestió discutible, es pot entendre que afectaria també a les Fundacions Catalanes constituïdes en més d'un 50% per l'Administració o entitats dependents d'aquesta, o que el seu patrimoni fundacional provingui en més d'un 50% de la col·laboració de l'Administració o entitats dependents d'aquesta, per lo que la recomanació seria preveure que ja sigui per aplicació d'aquesta norma o pel desplegament de la corresponent normativa autonòmica, en el termini d'onze mesos (10 de desembre de 2014) s'haurà d'observar aquestes obligacions o similars.

Finalment, en relació amb les entitats privades hauran de facilitar la informació relativa als contractes adjudicats de conformitat amb la Llei de Contractes del Sector Públic, convenis subscrits amb l'Administració, així com les ajudes i subvencions rebudes per part de l'Administració.

Barcelona, gener 2014.